

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoj), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bândiana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) B.rzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bucșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (r. unione) (Săliște), Câmpeana, Cârțișoreană, Chioreană, Chis-teiană, Codreana, Coșrul (Buteni), Coșru (Lușa), Comuna, Concordia (T-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana Coroana (Bistrița), Corvineana Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Dintunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insofire de credit (Veștem), Institut de credit (Mhadia), Institut de credit (Gacoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf), Isvorul (Ichiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, Corniareva, Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcană, Negoitul, Noișana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoj), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana, (Cap-Măndăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selôgeana, Sentinela, Silvania, (Someșana), Speranța (Hosman), Steaua, Șercășiana, Șoimul (Vășcău), Târnăveana, Timișana, Țioleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viștorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul (Tășnad), Zerăndeana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL:

Pe 1 an Lei 100.—, pe 1/2 an Lei 50.—
Numărul 2 Lei

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĂDATU și CONSTANTIN POPP
Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De spațiul unui cm² câte 50 bani.

Sumarul:

Criza de numerar. — Criza financiară. — Adunarea generală a „Bancii Agrare” din Cluj. — Noul dispozițiuni financiare. — Blocarea depozitelor străine. — Anularea înstrăinării de bunuri în Ardeal. — Cronică: † Incetarea din viață a d-lui Iosif Popescu, dir. exec. al instit. de credit „Vatra”, Cluj. — Prohibirea importului. Cotele acordate aliaților pentru import. Un tren navetă pentru ministerul de comerț și industrie. Incasăările vămii din Oradea-Mare. Circulațiunea fiduciară în Ceho-Slovacia. Pentru ușurarea crizei financiare. — Un nou soi de întreprindere Imprumutul Statului bulgar. O fabrică de dinamită la Făgăraș. Intervențiunea marilor bănci pe lângă Banca Națională. — Dela „Asociațiune”.

Criza de numerar

În timpul din urmă criza de numerar, care se simte nu de puțin timp, s'a accentuat atât de tare încât amenință să paralizaze cu totul viața economică a țării. — Astăzi criza de numerar nu numai că o resimt: oamenii de afaceri, întreprinderile comerciale, băncile etc., dar orice persoană a putut-o constata în viața sa de toate zilele. — Cei cari o cunosc mai de aproape și se lovesc de ea cât mai des, mai ales băncile, caută ca prin toate posibilitățile să facă în așa fel ca să-i resimtă cât mai puțin efectele.

Să vedem, de unde provine actuala criză de numerar. Nu mult, dar într-o câtva e o legătură între această criză și cursul monedei naționale, leul. — Căci prin deprecierea leului, pentru schimb ne trebuiesc cantități mai mari de numerar, cu atât mai mult, când și costul

mărfurilor se ridică, cum se întâmplă mai totdeauna.

Poste că și timpurile nesigure în care trăește omenirea, contribuase la aceasta. În alte timpuri oamenii nu se temeau de oscilațiunile cursului atât de surprinzătoare, nici de împrumuturi de război forțate, de impozite, și puteau face față evenimentelor cu mult mai multă ușurință. — Atunci se depuneau banii, cu toată încrederea. — În ultimii ani, la noi în țară, munca manuală a fost bine plătită, de aceea țărănimea în multe regiuni precum și muncitorimea dela orașe în parte, și-au îmbunătățit starea materială. — Azi și țărani și muncitorii, mai ales cei din țări, obișnuiesc să nu-și depună banii spre fructificare în bănci, fie din neîncredere, fie că vor să-i aibă mai la îndemână când au lipsă de ei, și-i păstrează astfel la ei. — Din produsele agricole și alimentare, pe cari le desfac la orașe, prin transporturile pe cari le fac, sătenii realizează câștiguri frumoase, bani pe cari li duc în cea mai mare parte acasă. — Cu alte cuvinte satele pompează numerarul dela orașe. — Se crede, că numerarul pe care îl posedă țărani se ridică la sume importante.

Odată cu anunțarea nouilor impozite și mai ales impozitul pe capital, orașenii cari aveau depuse spre fructificare sume însemnate de bani, de frica impunerilor au început să retragă banii dela bănci, păstrându-i după cum se pricepe mai bine în casă.

Deținătorii nu pot fi forțați să dea drumul pe piață numerarului, dar nici această criză atât de dăunătoare, nu mai poate să dăinuiască.

Pentru înlăturarea crizei unele cercuri financiare propun ca soluție eficace, punerea în circulație a unei emisiuni nouă. Dl. Mauriciu Blank o persoană cu multă autoritate în lumea financiară e de părere ca Banca Națională să arunce în circulație cât mai curând o nouă sumă de 800 milioane sau un miliard de lei.

Cea mai mare parte din acești bani ar intra la bănci, înlesnind destul de simțitor actuala situație, ele vor putea lucra astfel mai ușor și în urmă încrederea va renaște.

Comerțul și industria lăncezesc pe urma lipsei de numerar, prin această nouă emisiune, banii necesari s'ar putea găsi și activitatea ar putea fi continuată. — Producțiunea e cea mai înaltă preocupare a noastră în timpurile de față și de aceea trebuie să i se dea toată atențiunea. În situațiunea de astăzi însă, băncile se văd în imposibilitate să ajute comerțul și industria.

Această chestiune, după cum am arătat, deși e de o mare însemnătate, totuși e mai ușor de realizat ca altele.

În anul trecut cu ocaziunea schimbului de coroane când s'a reținut de stat 5%, băncile din Ardeal au arătat că această reținere nu-i la locul ei și au cerut restituirea acestei cote.

Ele și-au dat seamă dela început că această diferență reținută, că micșorând din cantitatea nouilor lei puși în circulație, va contribui la criza numerarului din Ardeal, ceea ce n'a întârziat de-a se arăta mai târziu.

Marile instituțiuni de credit din capitală de comun acord au făcut intervenții pe lângă Banca Națională a României cu scopul de-a li se aproba un împrumut cu ajutorul căruia să poată lucra mai ușor. — Și pe calea acestui împrumut s'ar ajunge într-o câtva la înlăturarea crizei.

Revenind la părerea, că Banca Națională ar putea face o nouă emisiune de circa un miliard, afirmăm că prin această operațiune n'am contribui la mărirea inflațiunii monetare, după cum se pare că ar susține unele persoane. — Sunt mulți oameni politici cari privesc îmbunătățirea situațiunii noastre economice, mai ales ridicarea cursului și ieftinirea muncii și produselor printr-o deflațiune monetară treptată.

Ne întrebăm, oare pentru o populațiune de peste 17 milioane suma de 14 miliarde, cuprinzându-se și cel ce s'ar emite ulterior, ar fi prea mult, când toate s'au scumpit cu cel puțin zece ori valoarea din timpurile normale

și când prin urmare e necesitate de o cantitate mare de numerar?

Noua emisiune nu va contribui nici la inflațiunea monetară și nu va influența nici cursul, ușurându-ne astfel schimbul. B.

Criza financiară

Memoriul adresat regelui de marile instituții financiare din București

Delegația marilor bănci din Capitală alcătuită din dnii A. Olănescu fost ministru, președinte al consiliului de Administrație al Băncii de Scout, Maurice Blank, Gr. Goleșcu, directorul băncii Agricola, Oscar Kiriacescu, director la Banca Națională și N. Ștefănescu, directorul general al Băncii Românești, a fost primită de rege Marți, la orele 5 seara, în sala cea mare a bibliotecii din palatul regal, înmânând Suvăranului următorul memoriu.

SIRE.

Țara trece printr-o criză economică și valutară care prin intensitatea ei este fără precedent în anele noastre financiare. Sub povara greutăților de mâine, ne socotim datori să împărțăm grijile noastre și Majestății Voastre, factor constituțional permanent, chemat să vegheze la destinele României întregite.

Pornim, Sire dela constatarea că deși în ultimii 2 ani am făcut un mare pas înainte în situația economică internă a Statului, întru cât activitatea economică generală agricolă și industrială a fost reluată cu voieșie de agricultori și muncitorii industriali; deși în acești 2 ani am avut recolte cu bune mijlocii, și am fost cruțați de o criză a muncii, care s'a manifestat aiurea pe continent, leul, unitatea noastră de măsură a valorilor în schimbul internațional și intern, departe de a se menține în cadrul puterii lui de cumpărătoare de acum 2, 3 ani când cota pe piața mondială 0,40—0,50 centime, a scăzut în zilele noastre vertiginoase la 7 centime, aducându-se astfel producțiunii noastre generale, comerțului și creditului public românesc cea mai catastrofală lovitură ce ar fi avut să încerce vre-odată.

Dacă pământul se muncește de agricultori, dacă muncitorimea industrială își îndeplinește mulțumitor rolul ei de factor de producțiune cum o dovedește cu prisosință recenta expoziție ce a avut loc în Capitala țării, trebuie să căutăm desigur, în altă direcțiune cauzele dezastrului economic ce ne lovește și a cărui margine nu o putem întrevădea.

Este de netăgăduit că starea de război a produs o perturbare în viața economică a tuturor țărilor, învingători ca și învinguții. Dacă asvârlim însă o privire retrospectivă asupra tot ce s'a întreprins în toate aceste țări pentru o cât mai repede revenire la raporturile normale de altă dată, constatăm că pretutindeni s'a ajuns în acest sfârșit, pe calea de stabilire

a unor programe de acțiune economică și financiară, bine definite, a căror aplicare s'a urmărit cu perseverență și cu o unitate de vederi demne de invidiat

Din nenorocire, la noi, lipsa unei concepțiuni economice și financiare, care să poată dicta stabilirea unui program hotărât potrivit grelelor probleme pe care le-a înfățișat situația excepțională a României mărite și întregite, a făcut ca măsurile de Stat să fie lipsite tocmai de temelia pe care trebuia să se clădească opera de consolidare economică și financiară a României.

În lipsa unui astfel de program asistăm mai bine de 3 ani la incertitudine, măsuri contradictorii privind economia noastră națională: agricultura, comerțul și industria, lipsite de un țel bine definit; asistăm la decretarea de dispozițiuni care sunt departe de a face măcar să se întrevadă preocuparea de soluționare serioasă a greutăților financiare sub povara cărora gospodăria Statului amenință să se năruiască.

Dacă la aceasta mai adăugăm slabul interes ce s'a pus în stabilirea unui buget real de venituri și cheltueli care să aibă la bază spiritul de sacrificii, pe care îl reclamă împrejurările prin care trecem, ca și o întrebuintare a banului public lipsită de ideea de cruțare, ce residă astăzi la baza politicii financiare a statelor în refacere, socotim că am enumerat câteva din motivele principale care au făcut ca creditul României, dotată cu bogății naturale atât de mari să fie astăzi atât de sdruncinat și puterea de achiziție a leului redusă la proporția care pune în pericol întreaga noastră viață economică și financiară și ne amenință cu pierderea avuțiilor noastre naționale.

Băncile apreciind gravitatea situațiunei de astăzi, socotesc de datoria lor să spună Maiestatei Voastre programul ce trebuie să se aplice pentru a se stăvili dezastrul ce amenință producțiunea țării în general, comerțul, creditul Statului ca și pe ele deopotrivă de mult pășind astfel pe calea de normalizare a vieții economice și financiare.

Îmbunătățirea valutei noastre, trebuie să se întemeeze în principal, pe un nou spirit de guvernare cu o politică financiară și economică de Stat hotărâtă, având la bază o bună rânduielă în finanțele statului în vederea unui echilibru real între venituri și cheltueli.

În acest scop se impune:

Să se desființeze orice creațiune inutilă, să se evite orice cheltueli, a căror amânare nu ar face decât să dezechilibreze finanțele Statului.

O politică de economie rațională este riguros necesară: numărul funcționarilor trebuie redus la minimum, iar retribuțiunea lor ținută în cadrul strict bugetar în respectul legilor de organizare și bugetare.

În ce privește reprezentanțele noastre în străinătate, care necesită valuta străină, ele trebuie reduse ca număr, și ca personal la minimum posibil. Misiunile inutile și toate însărcinările superflue, trebuie

suprimate. Alocațiunea misiunilor indispensabile trebuie redusă la minimum necesar.

Toate acestea nu numai pentru a se face economii în cheltuelile amplificate prin forța schimbului depreciat, cât pentru a se da străinătății dovada că începem să fim stăpâniți în cheltuelile noastre de un nou spirit de moderațiune și cumpătate, ceea ce nu va întârzia să micșoreze discreditul pe care îl aruncă asupra Statului și creditului nostru risipa desordonată la care asistăm astăzi.

Mână în mână cu o astfel de îndrumare, se impune riguros o revizuire fundamentală a politicii noastre comerciale. Trebuie înfrânat cu o oră mai de grabă, dezechilibrul între importațiune și exportațiune, care determină în o bună parte, scăderea vertijinoasă a leului nostru.

Când importul țării, se cifrează la miliarde, iar exportul numai la sute de milioane, este evident că din aceasta disproporție a balanței comerciale, leul nu poate decât să scadă.

Iată de ce socotim că, un regim de prohibițiune, pentru orice importațiune, pe timp mai îndelungat de 1—2 ani, se impune riguros.

Trebuie exceptate dela prohibițiune, importul articolelor absolut indispensabile întreținerii activității de producțiune agricolă și industrială din țară. Introducerea lor, va trebui însă să fie făcută prin organul unei comisii de control constituită în acest scop.

Consumațiunea internă va trebui să fie îndreptată spre producțiunea națională, dovedită prin ultima excoziție de a fi destul de importantă. Ea va trebui însă încurajată și intensificată, canalizându-se spre producerea articolelor marelui consumațiuni și de prima necesitate.

Valuta noastră este în funcțiune fără îndoială și de exportul ce vom putea face. Iată de ce trebuie să acordăm regimului de exportațiune cea mai atentivă luare aminte.

Credem că, după asigurarea consumului intern la prețuri echitabile și corespunzătoare armoniei sociale, exportul țării trebuie să se bazeze pe o organizare bine chibzuită, urmărind scopul de a se asigura producătorului maximumul de folos, iar Statului procurarea devizelor necesare intereselor noastre de schimb internațional.

Cerealele, Petroleul și Lemnele să nu se vândă decât contra valută străină.

Sindexul fiind bazat pe o concepțiune financiară de natură să prejudicieze interesele circulațiunei noastre monetare, interesele agriculturii ca și ale Statului, trebuie desființat.

În starea actuală a lucrurilor ne mai putând fi vorba de o organizare integrală a exportului nostru de cereale, întrucât suntem la sfârșitul campaniei agricole, decretarea unui regim de libertate a exportului se impune.

Vânzarea se va face în devize străine, cari vor trebui puse Statului la dispoziție în anumite condițiuni, în prealabil hotărâte.

Statul va putea percepe dela acest export taxe vamale aur apreciabile.

Regimul vamal atât al importului cât și al exportului trebuie să se clădească pe baza unei stabilizări vamale de o mai lungă durată, creindu-se astfel comerțului temelia unei mai sigure propășiri.

Consolidarea bonurilor de tezaur și bancnotii

În ordine financiară să impune în prima linie să se consolideze bonurile de tezaur aflate pe piețele străine, pentru a se scoate astfel din circulațiune și a se reduce jocul leilor pe piețele străine, care izbește atât de mult biletul nostru, cu care se confundă și creditul Statului.

Această operațiune trebuie începută prin încetarea de noi emisiuni și apoi printr'o deflațiune treptată și rațională.

Statul să înceteze de a mai sustrage pieței numerarul de care are nevoie prin împrumuturi la Bănci pe bonuri de tezaur sau prin alte mijloace de credit. În tot cazul să nu se mai infiltreze rentă pe piață.

Pentru combaterea speculațiunii desfrânată ce se face la Bursa din Paris, socotim că o înțelegere între guvernul francez și cel român în vederea supravegherii operațiunilor de lei la Paris, ar putea da rezultate meritorii.

Restrângerea circulațiunii călătorilor în străinătate prin controlul pașapoartelor, care nu trebuie să se mai elibereze fără avizul comisiunii de valută, se impune a fi de urgență executată.

Deasemenea socotim necesară rechemarea studenților în țară, afară de aceia ce urmează studii speciale ce nu se pot audia în țară.

Ca corolar și în complectarea măsurilor administrative comerciale și financiare de mai sus, socotim necesar să se instituiască la noi ca și aiurea mai bine zis să se reînființeze comisiunea de control a valutei.

Operațiunile de valută

În interesul exercitărei unui control mai riguros al operațiunilor de valută, considerăm că se impune ca numărul băncilor ce vor face aceste operațiuni să fie cât mai restrâns.

Orice operațiune de valută cu străinătatea, să fie supusă aprobării prealabile a acestei comisiuni, care va avea să le examineze sub raportul admisibilității. Nici o mișcare de fonduri, fie pe cale de instrument, fie pe cale contabilă, să nu se poată face, fără autorizarea prealabilă a acestui organ ce trebuie chemat la viață fără întârziere.

Operațiuni de valută să nu se realizeze decât prin bursă de agenți autorizați și nu de remizieri.

Organele oficiale ale schimbului să fie îndividuate să ceară oricând agenților prezentarea ordinilor de operațiune valutară, care trebuie să fi fost prevăzută cu aprobarea comisiei de valută.

Trebuie să se prohibe orice cumpărare de valută străină în bursă, în afară de cele necesitate de lichidări anterioare sau pentru cumpărări de mărfuri, al căror import va fi fost permis de organul adhoc mai sus menționat.

Să se interzică operațiunile pe termen, fie de valută sau de orice alt fel.

Aurul ca stabilizator de valori, chemat să servească Băncii noastre de emisiune ca acoperire metallică, trebuie să se țină în țară chiar cu preț de sacrificiu și tot din acest interes al consolidării biletului nostru de bancă, trebuie să se îngrijească a se mări stocul de trate și devize al Băncii noastre de emisiune.

SIRE,

Toate aceste propuneri, nu-și vor putea produce efectul pe care îl năzuim cu toții, decât considerate și aplicate în întregul lor. Ele constituiesc un sistem ce urmează să se aplice deodată cu perseverență și spirit de continuitate.

O politică de măsuri izolate, departe de a fi folositoare, nu va face decât să perpetueze regimul dureros prin care trece astăzi țara. Acestui fel de a concepe îndreptarea greutăților financiare și economice trebuie pus capăt cu o oră mai de grabă, dacă voim să nu ne vedem traduși în fața unui cataclism financiar greu de învins.

Adunarea generală a „Băncii Agrare“ din Cluj

La 15 crt. s'a ținut adunarea generală extraordinară a „Băncii Agrare“ convocată pentru ratificarea Convențiunii încheiată cu Statul, privitor la finanțarea reforme agrare. A fost prezidată de prof. univ. Dr. P. Poruțiu fiind de față 49 de acționari.

Adunarea a decurs în ordin și armonie, abstrăgând de câteva observări critice, ale acționarului Dr. Ioan Suciu, peste cari însă acționarii au trecut la ordinea zilei.

Adunarea generală a ratificat cu unanimitate Convenția și a aprobat, cu unele modificări neesențiale, statutele nouă ale societății.

În Consiliul de administrațiune au fost aleși dnii:

Dr. Petru Poruțiu	Dr. Lucian Borcea
Dr. Aurel Vlăd	Dr. Izidor Marcu
Dr. Nicolae Comșa	Dr. Victor Onișor
Dr. A. Secula	Dr. Valer Moldovan
Ionel Comșa	Dr. Emil Hațegan
Dr. Victor Deleu	Dr. Ioan Vesca

Din partea guvernului sunt designați ca membri ai Consiliului de administrațiune dnii Dr. T. Mihali, I. Iacob, Avram Imbroane și Dr. O. Prie.

În Consiliul de censored au fost aleși dnii:

Dr. Gavril Osian
Dr. Silviu Dragomir
Dr. Aurel Lazar
Dr. Leș Parasca
Ioan Albon
Victor Munteanu.

Comisar al guvernului pe lângă „Banca Agrară“ va fi numit dl Dr. Constantin Bucșanu.

Noi dispozițiuni financiare.

După anumite dispozițiuni ale noii legi pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, Creditul funciar urban s'a văzut în imposibilitate de a-și mai continua activitatea. Aflăm că în urmă s'a revenit și după discuțiunile cari au avut loc între Ministrul de Finanțe și reprezentanții acestei instituțiuni, dl ministru Titulescu a acceptat ca în ceea ce privește legea în chestiune care conferă Statului un drept de ipotecă ocultă asupra proprietăților imobiliare, să nu se estindă asupra proprietăților imobiliare grevate la credit sau care vor mai fi afectate ca garanție pentru împrumuturile ne acordate de această instituțiune.

Această modificare va fi introdusă în lege în primele zile ale sesiunii viitoare.

În baza acestor hotărâri Creditul funciar urban care suspendase operațiunile de împrumut, a luat măsuri pentru reînceperea lor.

Protestul străinătății contra blocării depozitelor.

După cum se știe Statul român ca un mijloc pentru îmbunătățirea cursului și pentru a înlătura diferitele operațiuni de speculă ce se fac de străini cu leul, a blocat depozitele de proveniența străină, aflătoare la băncile noastre.

Deși această măsură a fost privită chiar dela început ca provizorie, totuși statele direct interesate și-au arătat imediat nemulțumirea lor, când au fost informate de hotărârea Statului nostru.

Legatiunea Franței a prezentat zilele trecute o notă prin care guvernul francez protestează contra acestei dispozițiuni atrăgând totdeauna atențiunea guvernului nostru că menținerea acestei măsuri ar putea să aibă efecte nedorite pentru bunele relațiuni economice ale ambelor State.

Într'un consiliu de miniștri se va discuta cu de-amănuntul această chestiune.

Blocarea depozitelor străine.

— Decizia Consiliului de miniștri. —

Iată textul deciziei consiliului de miniștri prin care se blochează depozitele străine dela bănci.

Până la noi dispozițiuni și cu caracter provizoriu, se ia următoarele măsuri pentru a se împiedica specularea leului.

Depozitele de lei aflate la bănci în seara de 5 Noemvrie 1921, sau care se vor produce ulterior pe contul Caselor din străinătate, chiar dacă ele au reprezentanți în țară, nu pot face obiectul, până la noi dispozițiuni, nici unui fel de transacțiune, decât în marginile mai jos stabilite.

Orice transmitere a șcelor fonduri, prin ordine de plată, acreditare, deschidere de credite, cecuri de orice fel, virimente, tratate, transferuri, etc., chiar între diferitele conturi la aceeași bancă, nu se va putea

face fără autorizarea unei comisiuni de control înstituite pe lângă Banca Națională a României.

Această comisiune va fi instituită în București, dintr'un delegat al guvernului, un delegat al băncilor cari fac parte din Casa de compensațiune și un delegat al Băncii Naționale a României.

În provincie se vor institui comisiuni după trebuință pe aceiași baze.

Comisiunea va autoriza transmisiunile de fonduri numai când ele au de cauză o transacțiune reală de vânzare sau cumpărare de mărfuri autorizate la export sau import, ori o plată pentru prestare de serviciu realmente efectuate.

Pentru dovedirea existenței reale a cauzelor arătate, se va prezenta comisiunii de control toate actele sau documentele justificative de către banca care primește ordinul de transmitere a fondurilor, sau de cel interesat.

Nu este nevoie de nici o autorizare din partea comisiunii pentru plățile ce nu depășesc 100.000 lei lunar, din acelaș cont sau pentru dispozițiile de plată către misiunile străine acreditate în țară necesare întreținerii lor.

Acei ce se vor abate dela prescripțiunile de față vor fi pasibili de penalitățile stabilite prin lege.

Anularea înstrăinării de bunuri în Ardeal.

„Monitorul Oficial” de ieri, promulgă legea prin care se ratifică dispozițiunile luate de Consiliul dirigent al Transilvaniei în privința bunurilor de orice natură din ținuturile alipite regatului României prin hotărârea Adunării naționale dela Alba-Iulia din 1 Decemvrie n. 1918.

Prin această lege sunt și rămân nule de drept și de fapt următoarele acte :

În ceea ce privește bunurile statului toate actele de orice natură încheiate după 1 Decemvrie st. n. 1918 fie de guvernul ungar, fie de organele sale, fie de orice alte persoane sau de orice organ altul decât guvernul român prin ministrul respectiv : toate actele de orice natură cari, deși încheiate înainte de 1 Decemvrie st. n. 1918, intră în vreuna din categoriile următoare :

Cele cari deși erau investite cu toate formele legale, n'au fost înscrise în cărțile funduare până la 1 Decemvrie n. 1918, sau a căror înscriere posteroară s'a făcut fie fără nici o autorizare, fie cu autorizarea vre-unui organ altul decât guvernul român prin ministrul respectiv sau o deciziune a Consiliului Dirigent, luată în urma unei deliberări a acelui Consiliu.

Cele pentru desăvârșirea cărora sau pentru înscrierea cărora la cărțile funduare era nevoie de o aprobare specială a guvernului ungar sau în genere a autorităților superioare, dacă această aprobare nu s'a dat de loc, sau s'a dat de oricine după 1 Decemvrie n.

1918, fie că aceste acte au fost sau n'au fost înscrise încă în cărțile funduare.

În ceea ce privește bunurile județelor (comitatelor), comunelor, instituțiilor publice și de utilitate publică, fundațiilor de orice natură și în genere tuturor instituțiilor puse sub supravegherea sau controlul statului toate actele de orice natură cu privire la aceste bunuri, încheiate de oricine, dar pentru desăvârșirea cărora sau pentru înscrierea cărora în cărțile funduare era nevoie de aprobarea regelui ungar, a guvernului ungar și în genere a autorităților superioare, dacă această aprobare nu s'a dat de loc, dacă s'a dat de oricine, după 1 Decembrie st. n. 1918, precum și dacă pe baza aprobărilor date anterior, înscrierea în cărțile funduare s'a efectuat după 1 Decembrie st. n. 1918, pe baza autorizațiunii vre-unui organ altul decât a guvernului român prin ministru respectiv.

CRONICĂ.

† La 10 crt. a încetat din viață Iosif Popescu directorul executiv al institutului de credit „Vatra” din Cluj.

Prohibirea importului. În timpul de față se studiază la consiliul de miniștri datele și documentele necesare în vederea prohibirii complete a importului

Datele statistice au permis să se stabilească că dela 10 Octombrie, ziua când noul regim a taxelor de vamă ridicate a intrat în vigoare, s'a constatat că importul a scăzut simțitor.

În anteproiectul de prohibire s'a admis la import numai mașinile și materialele prima necesitate industriei, precum și alimentele de prima necesitate: zahărul, masline, etc.

Guvernul ezită să decreteze prohibirea completă a importului din cauza scumpirei vieții care ar fi consecința acesteia.

Cotele acordate aliaților pentru import. Autorizațiunile de import eliberate în virtutea cotelor acordate aliaților sunt supuse regimului următor.

1) Mărfurile importate în virtutea autorizațiunii acordate de mult timp, vor fi taxate la vamă după regimul în vigoare când autorizațiunile au fost acordate.

2) Autorizațiunile acordate vor fi considerate ca anulate la expirarea termenului de validitate.

3) Autorizațiunile a căror validitate a expirat vor putea fi prorogate, dar ele vor fi considerate ca autorizațiuni noi în ceea ce privește regimul taxelor.

4) Nouile autorizațiuni de import cari vor trebui să fie eliberate pentru a completa cotele acordate aliaților, vor fi supuse unui nou regim în ceea ce privește taxele de import.

Un tren navetă pentru ministerul de comerț și industrie. Ministrul comerțului și al industriei are intențiunea de a pune în circulațiune un tren navetă pentru transportul lemnului de care are necesitate precum și pentru lemnele destinate armatei și altor instituțiuni.

Incasările vămii din Oradea-Mare. Incasările pe Octombrie a vămii din Oradea-Mare au fost de 5.634.737 lei 40 repartizați astfel: 5.446.352 lei 15, taxe de import și 188.385 lei 25 taxe de export.

Cea mai mare parte din importațiune vine din Ceho-Slovația.

Printre altele au intrat în țară trei vagoane de sticlărie de lux, 5 vagoane de obiecte de metal, de hârtie, ștose și mobile.

Exportul prin acest punct s'a făcut cu petice de cârpă întrebuințate la fabricarea hârtiei și cu ouă.

Într'o singură zi s'a exportat în Ceho-Slovația 385 mii ouă.

Circulațiunea fiduciară în Ceho-Slovația. La începutul lunii curente circulațiunea fiduciară în Ceho-Slovația s'a micșorat; dala 145 a căzut la 12. 182 milioane, rămânând cu 232 milioane peste maximum. Tezaurul metalic a crescut, dela 4 milioane s'a ridicat la 379 milioane.

Un nou soi de întreprindere. Până acum eram obișnuți să vedem societăți întemeiate numai pentru un fel de întreprindere sau ceva pe aproape, de pildă, pentru afaceri financiare, bănci pentru exploatarea unor mine sau fabricarea vre-unui produs o întreprindere aparte, pentru asigurări, Societăți de asigurare etc.

Dar iată că timpurile de față au ținut să ne facă o surpriză și în acest domeniu. — În București s'a întemeiat de curând „Creditul social”, care și-a propus să desvolte o activitate cu totul multilaterală. Această societate anonimă de credit și asigurări generale, prin operațiunile pe cari le va face nu va fi străină nici de afacerile de bancă, de comerțul cu orice fel de mărfuri, asigurări și reasigurări de orice natură, operațiuni miniere și petrolifere, exploatarea de păduri, afaceri cu vase maritime, participarea la orice întreprindere etc. — Această enumerare nu este limitativă, — după cum o spune actul constitutiv.

Capitalul este de 20 milioane lei în 40 mii acțiuni la purtător și care a fost subscris în întregime de 23 persoane în frunte cu dl Gr. G. Cantacuzino cu un milion lei, apoi 8 români dintre cari câți-va ofițeri superiori în pensie și restul străini.

Remarcăm că mai tot capitalul a fost subscris de familia Rappaport, căci din cele 20 milioane, dl Nathan Rappaport figurează cu 12 milioane și dl Marcu N. Rappaport cu 1.700.000 lei.

„Creditul social” va deschide sucursale în toate orașele din țară precum și în străinătate.

Imprumutul Statului bulgar. O firmă engleză a oferit Bulgariei un împrumut de 2 milioane și jumătate lire sterlinge cu 7%. Un grup franco belgian deasemeni a oferit 200 milioane de franci în condițiuni bune. Aceste sume vor fi întrebuințate la construcțiunea căilor ferate. E vorba ca și americanii să ofere împrumuturi. După cum se crede e o abundență de oferte de împrumuturi, dar nici unul nu va putea fi făcut fără consimțământul comisiunii de refacere.

*

Intervenția marilor bănci pe lângă Banca Națională. Marile bănci au hotărât ca pe baza unei solidarizări a băncilor mai de seamă să obțină dela Banca Națională un împrumut cu care să se poată ușura criza financiară.

*

Pentru ușurarea crizei financiare, a avut loc o conferință la Banca Națională la care au luat parte reprezentanții băncilor mari din București și dl Take Ionescu, ministru ad-interim la Finanțe.

Printre altele s'a hotărât ca să se pună stavilă creșterii de noi societăți și s'a ajuns la înțelegerea ca băncile să fie cât mai solidare în chestia blocării fondurilor străine.

În acest scop s'a ales o comisie compusă din trei persoane pentru administrarea depozitelor blocate, un reprezentant al băncilor, dl C. Olănescu, un reprezentant al Băncii Naționale dl Oscar Chiriacescu, și unul al statului dl I. N. Anghelescu.

Apoi a urmat discuțiunea cu privire la contractarea unui împrumut de 500 milioane lei la Banca Națională, cu ajutorul căruia statul va urma să facă diferite plăți întârziate.

*

O fabrică de dinamită la Făgăraș. O mare societate internațională care posedă numeroase fabrici de dinamită în Europa construște în timpul de față la Făgăraș o fabrică de dinamită. Lucrările se fac pe un teren necultivabil aparținând statului. — Această fabrică va ocupa peste 1200 de lucrători; jumătate de producțiune va fi a statului.

DIVERSE

Fabricile de zahăr din Ardeal au primit vagoanele necesare pentru transportul sfeclei. — Prin urmare producțiunea din acest punct de vedere, nu va suferi.

*

La Deva au început lucrările pentru construirea unei fabrici de vagoane.

*

Camera de Comerț din Oradea-Mare a protestat în urma ședinței sale din urmă, în contra nouilor impozite și tarifului vamal care împiedică dezvoltarea comerțului cu străinătatea.

*

Au fost puse în circulațiune trenuri destinate pentru transportul vitelor pe parcursurile; Oradea-Mare—București și Târgul Murăș—Galați.

„Asociațiunea

pentru literatura română și cultura poporului român”.

Către fruntașii comunelor noastre.

Comitetele locale (sătești și orășenești) de împroprietărire vor avea să se ocupe, în timp apropiat cu toate chestiile, referitor la Reforma agrară din Transilvania, Bănat, Crișana și Maramureș.

În conformitate cu dispozițiile prevăzute în articolele 1, 4, 40 și 114 ale numitei legi, comitetele locale de împroprietărire, în tablourile ce vor întocmi, au să destineze teren și „pentru satisfacerea trebuințelor de interes general, cultural, economic, social și educație fizică”.

Între aceste așezăminte de interes public se numără și *Casele Naționale*, la a căroră înfăptuire în toate satele și orașele din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș, „Asociațiunea” („Astra”) și-a luat un angajament.

Rugăm, deci, cu toată insistența, pe domnii preoți, învățători, secretari comunali, primari ș. a. să nu scape din vedere ocazia, care nu se va mai da altădată, de a lua în tabloul de împroprietărire un teren (de cel puțin $\frac{1}{4}$ de jugăr), la loc potrivit, și pentru Casa Națională, care, alături de Biserică și Școală, are să fie în viitor o vatră luminoasă pentru înaintarea neamului nostru, atât în privința morală, culturală și socială cât și în cea materială, pentru că Casa Națională va avea să cuprindă în sine: biblioteca populară, sala de citire, societatea de cântări, sala pentru festivități, cooperativa, banca sătească, pavilionul de joc etc., cari toate le reclamă viitorul chiar și pentru cea din urmă comună românească.

După obținerea locului, rugăm satele noastre să se pună în legătură cu noi pentru stabilirea și începerea construirii Casei Naționale, precum și pentru înzestrarea ei cu cele trebuincioase unei Case, care va fi spre fala și folosul comunei.

Sibiul, în 8 Octomvrie 1921.

Andrei Bârseanu
prezident.

Romul Simu
secretar.

«Cassa de păstrare inst. de credit și econ. din Sasca montană, caută

un contabil sau funcționar

versat în afaceri de bancă. Ofertele cu indicarea pretențiunilor de salar sunt a se adresa direcțiunii numitului institut până la 15 Decemvrie a. c. st. n.

Banca Națională a României

Situațiune sumară

1920		1921	
30 Octombrie		22 Octombrie	29 Octombrie
ACTIV			
493 755 430	} stoc	} aur depzitat (monete și lingouri) 493 755 430	} 4 239 722 111
3 000 222 111			
	} metalic	} aur (lingouri) 1 689 111	} 315 201
2 504 763 115		aur (monete) 14 455	61 859 409
		disponibil, trate și bonuri de tezaur aur 3 794 263 115	1 010 603 024
298 471	Argint și diverse monete		82 590 880
49 122 486	Biletele Băncii Generale Române stampilate de stat		912 940 661
637 379 076	Efecte scontate		175 774 740
	66 230 100	Imprumuturi pe efecte publice 109 040 200	195 903 062
95 109 097	112 754 900	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent 138 058 100	8 042 556
	28 878 997	83 875 903 din cari nu s'au ridicat lei: 51 195 238 86 862 862	8 042 556
8 042 556	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)		1 600 000 000
1 598 926 166	" de 1.600 milioane pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)		1 600 000 000
1 495 676 533	" de 1.500 milioane pe bonuri de tezaur aur fără dob. (12 Mai 1919)		1 495 676 533
998 000 000	" de 1 miliard de tezaur aur fără dob. (16 Oct. 1919)		1 000 000 000
2 993 519 624	" de 5 miliarde p. unif. monet. de tezaur aur fără dob. (11 Iunie 1920)		5 000 000 000
—	" de 2½ miliarde p. unif. monet. de tezaur aur fără dob. (5 Ianuarie 1921)		1 255 981 849
—	" de 400 milioane pe bonuri de tezaur aur fără dob. (9 Aprilie 1921)		399 999 977
—	" de 200 milioane pe bonuri de tezaur aur (30 Iulie 1921)		198 902 783
30 255 322	Casele de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor		63 375 206
11 997 418	Efectele capitalului social		11 997 418
32 645 277	" fondului de rezervă		32 908 657
3 813 181	" " amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.		3 792 322
6 800 769	Imobile		9 355 287
1 330 584	Mobilier și mașini de imprimerie		2 468 011
4 789 813	Cheltuieli de Administrațiune		9 455 585
9 647 588	Conturi curente		15 632 030
1 027 401 751	" de valori		638 597 541
1 501 560 781	" diverse		1 487 485 456
13 506 538 604			18 645 014 804
PASIV			
12 000 000	Capital		12 000 000
57 045 071	Fond de rezervă		62 099 779
7 969 600	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie		8 142 984
8 907 161 928	Bilete de bancă în circulațiune		12 660 759 868
9 604 683	Profit și Pierdere		11 693 106
12 556 923	Dobânzi și beneficii diverse		19 594 892
1 251 629 216	Conturi curente și recepise la vedere		1 811 155 671
3 248 571 183	Conturi diverse		4 050 568 504
13 506 538 604			18 645 014 804
12 000 000	Capital		12 000 000
57 045 071	Fond de rezervă		62 168 979
7 969 600	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie		8 160 121
8 907 161 928	Bilete de bancă în circulațiune		12 829 257 327
9 604 683	Profit și Pierdere		11 693 106
12 556 923	Dobânzi și beneficii diverse		20 989 011
1 251 629 216	Conturi curente și recepise la vedere		1 702 262 835
3 248 571 183	Conturi diverse		4 099 004 929
13 506 538 604			18 745 536 308
8 677 521 700	30 Oct. 1920	Efecte și alte val. de restituit 29 Oct. 1921	
	230 099 740	Efecte și alte valori în păstrare	285 828 370
	7 630 000 000	Bonuri de tezaur aur în gaj p. Impr. Statului	9 694 334 000
	817 421 960	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	1 086 926 026
193 474 175	Conturi de ordine		1 579 592 178
8 870 995 875	Taxa: { Scont 6% Dobânda 7%		12 644 648 505
			11 067 088 396
			1 589 279 069
			12 656 367 465